

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ความรับผิดชอบของ เกษัชกรอุตสาหกรรมคองานด้านบริหารนั้น ผู้วิจัย ได้แบ่งหลักการบริหารออกเป็น 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านวางแผนและการจัดองค์การ
2. ด้านการวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารการเงิน
5. ด้านการติดตามผลงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน
6. ด้านการประชาสัมพันธ์

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะแยกการวิจัยเป็นส่วนรวม และเป็นด้าน ๆ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความรับผิดชอบคองานด้านบริหารของ เกษัชกรกลุ่มอุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า เกษัชกรกลุ่มอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบคองานด้านบริหารสูง เพราะคะแนนเฉลี่ยมีค่าสูงกว่า 3.0 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

การตรวจให้คะแนน ผู้ทำวิจัยตั้ง เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน เท่ากับ	4	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน เท่ากับ	3	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่มีเลย	ให้คะแนน เท่ากับ	1	คะแนน

ซึ่งตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ถ้าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าสูงกว่า 3.0 จะถือว่ากลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบคองานด้านบริหารสูง

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เกษีษกรอุตสาหกรรม
ทั้งหมด

ความรับผิดชอบต่องานด้านบริหาร	\bar{X}	S.D.
เกษีษกรอุตสาหกรรม $n = 85$	3.9	1.27

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่องานด้านบริหาร
ของเภสัชกรอุตสาหกรรมมีค่าเท่ากับ 3.9 ± 1.27 แสดงว่ามีความรับผิดชอบต่องานด้าน
บริหารสูง และจากการวิเคราะห์ส่วนรวมนี้ได้วิเคราะห์แยกออกเป็นด้าน ๆ 6 ด้านดังกล่าว
ข้างต้น ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2 ดังนี้

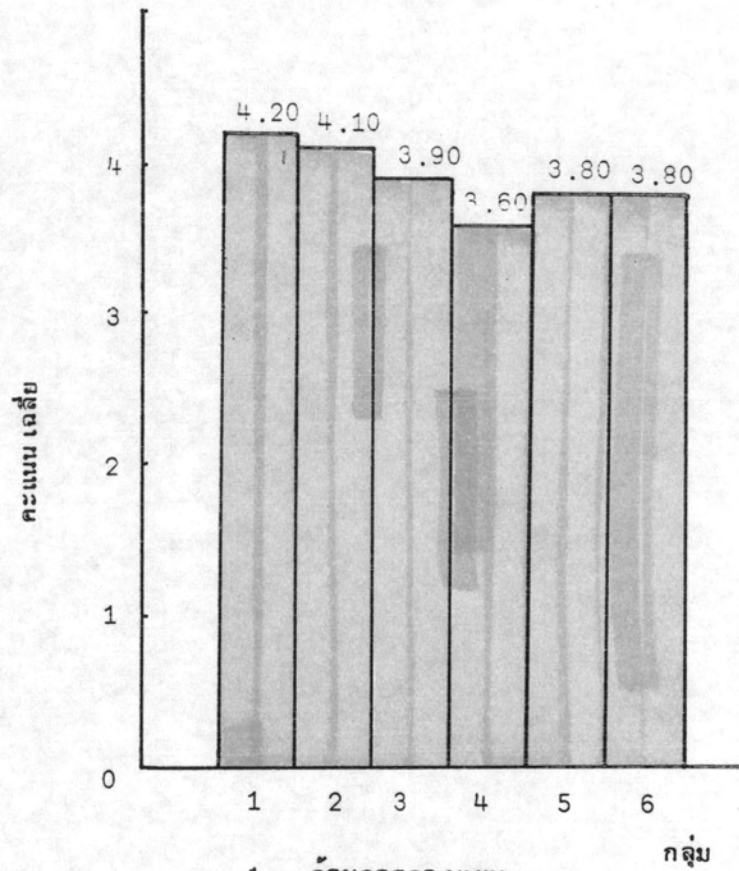
ตารางที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ย และความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของ เกณฑ์การอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยจำแนกความสำคัญในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน

	การบริหาร	\bar{X}	S.D.
1	ด้านการวางแผน	4.20	1.31
2	ด้านการวินิจฉัย	4.10	1.24
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.90	1.37
4	ด้านการบริหารการเงิน	3.60	1.34
5	ด้านการติดตามและประเมินผล	3.80	1.22
6	ด้านการประชาสัมพันธ์	3.80	1.15
	รวม (เฉลี่ย)	3.90	1.27

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า เมื่อหาค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารของกลุ่ม เกษษกรอุตสาหกรรมในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน เกษษกรอุตสาหกรรมจะมีความรับผิดชอบต่องานด้านการวางแผนและจัดองค์การสูงกว่าด้านอื่นหมด โดยมีคะแนนเฉลี่ย (4.20 ± 1.31) รองลงมาเป็นอันดับสอง คือ ความรับผิดชอบต่องานด้านการวินิจฉัย และตัดสินใจสั่งการโดยมีค่าเฉลี่ยที่ (4.10 ± 1.24) รองลงมาเป็นอันดับสาม คือ ความรับผิดชอบต่องานด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยที่ (3.90 ± 1.37) ส่วนอันดับที่สี่ รองลงมาคือความรับผิดชอบต่องานด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ ที่ (3.80 ± 1.22) และ (3.80 ± 1.15) ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ความรับผิดชอบต่องานด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ (3.60 ± 1.34)

จากคะแนนเฉลี่ยในตารางที่ 2 สามารถแสดงได้รูปกราฟแท่ง (Histogram)
ดังรูปที่ 2 ดังนี้

รูปที่ 2 แสดงรูปกราฟ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารทั้ง 6 ด้าน ของ เภสัชกร
อุตสาหกรรม

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการวินิจฉัยสั่งการ
3. ด้านบริหารงานบุคคล
4. ด้านบริหารการเงิน
5. ด้านการติดตามผลงาน
6. ด้านประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและผลการใช้ t-test เปรียบเทียบกลุ่ม
ที่มีประสบการณ์มากและที่มีประสบการณ์น้อย ในด้านการบริหารงาน

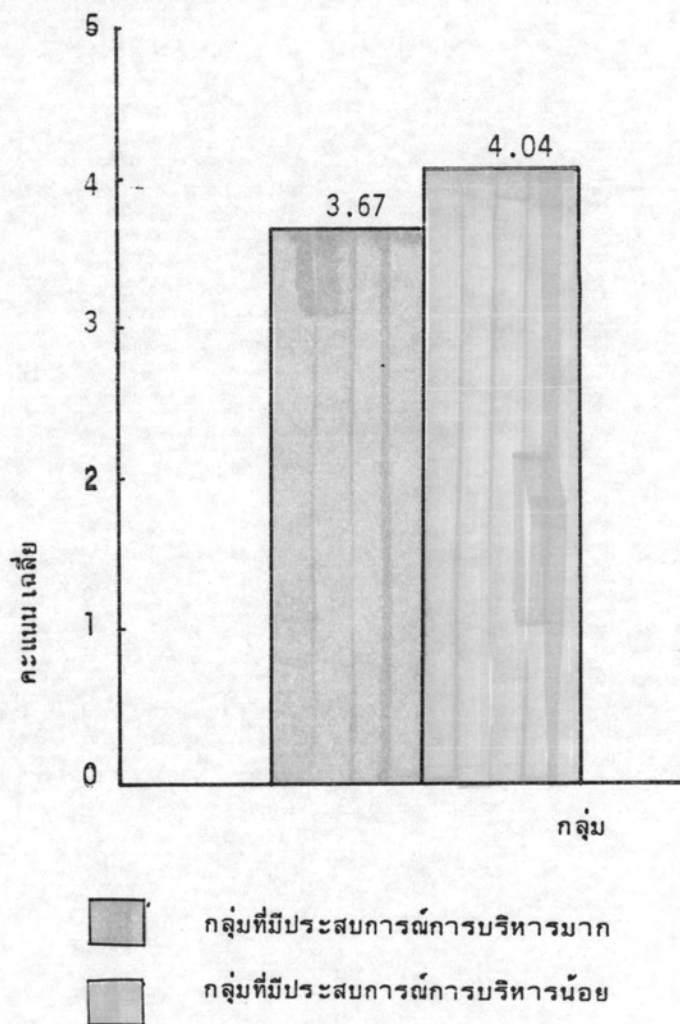
ประสบการณ์ด้านการบริหาร	\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มที่มีประสบการณ์มาก ($n_1 = 9$)	3.67	1.20	0.69
กลุ่มที่มีประสบการณ์น้อย ($n_2 = 18$)	4.04	1.36	

$$t_{.01, 25} = 2.485$$

จากตารางที่ 3 สามารถนำไปแสดงข้อมูลเป็นกราฟแท่ง (Histogram) ได้
ดังรูปที่ 3 และจากรูปที่ 3 จะเห็นว่ากลุ่มนี้มีประสบการณ์การบริหารน้อยจะมีความรับผิดชอบ
ต่องานด้านบริหารมากกว่า แสดงว่ามีปัญหาน้อยกว่า แต่แตกต่างกันน้อยมากจนไม่มีผลทางสถิติ
ว่าแตกต่างกัน (ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

รูปที่ 3 แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์
ด้านบริหารมากและน้อย

2.1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เกษีชร
อุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารมากและที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารน้อย
โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน

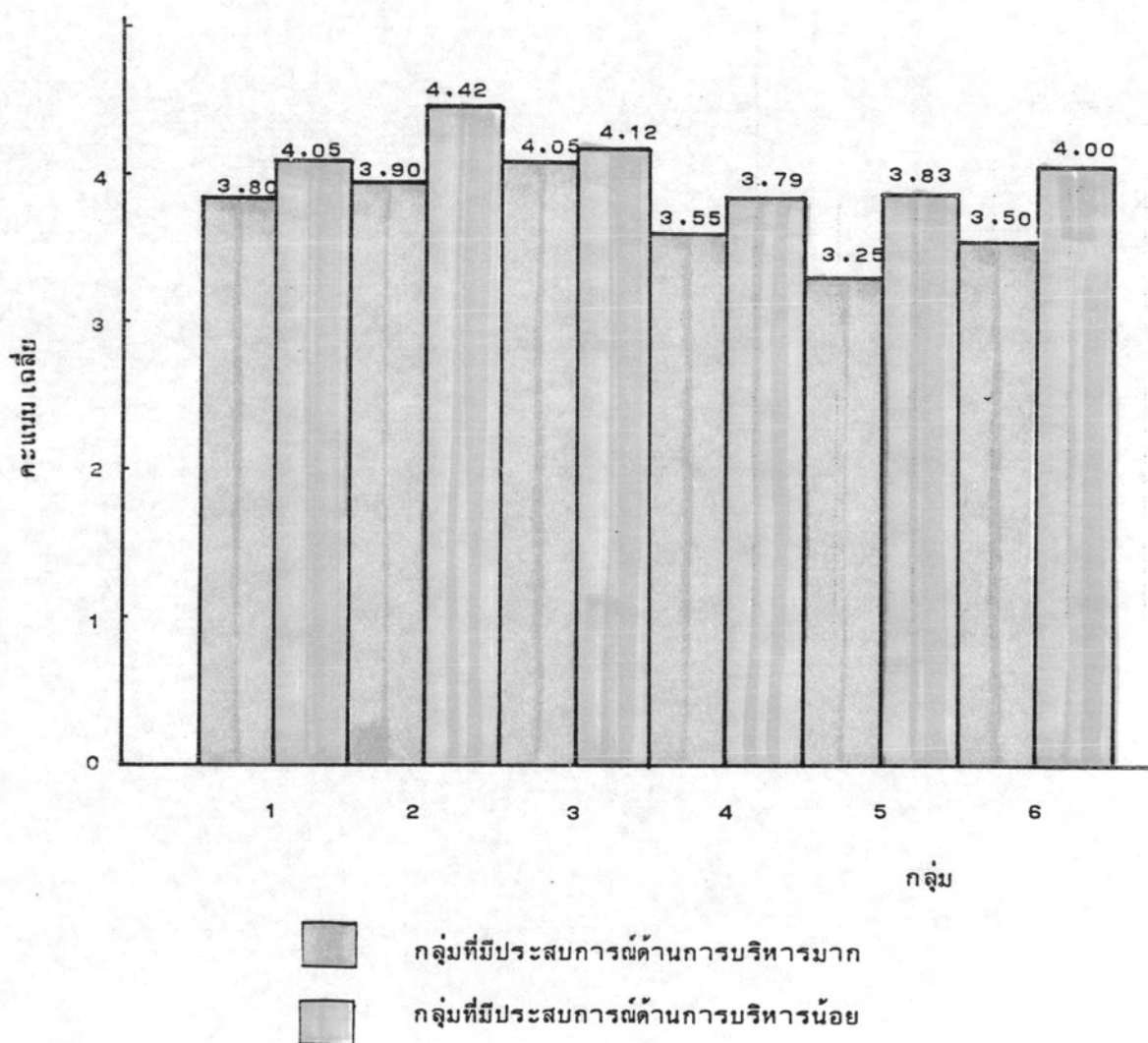
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน มีความ
แตกต่างกันน้อยมาก ค่าของคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานได้แสดงไว้ใน
ตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารน้อยจะมีความรับผิดชอบด้าน
การบริหารสูงกว่ากลุ่มที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารมากเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถแสดง
เป็นรูปภาพแท่ง (Histogram) ได้ ดังในรูปที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและผลการใช้ t-test เปรียบเทียบกลุ่ม
ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารมากและน้อย

การบริหาร	ประสบการณ์ด้านการบริหาร	\bar{X}	S.D.	t
1. การวางแผน	มาก	3.80	0.97	0.39
	น้อย	4.05	1.71	
2. การวินิจฉัย	มาก	3.90	1.23	0.98
	น้อย	4.42	1.32	
3. การบริหารงานบุคคล	มาก	4.05	1.68	0.11
	น้อย	4.12	1.45	
4. การบริหารการเงิน	มาก	3.55	1.24	0.48
	น้อย	3.79	1.19	
5. การติดตามและประเมินผล	มาก	3.25	1.07	1.16
	น้อย	3.83	1.26	
6. การประชาสัมพันธ์	มาก	3.50	1.05	1.00
	น้อย	4.00	1.28	
รวม (เฉลี่ย) (n = 27)	มาก (n ₁ = 9)	3.67	1.20	0.69
	น้อย (n ₂ = 18)	4.04	1.36	

$$t_{.01, 25} = 2.485$$

รูปที่ 4 แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านการบริหารทั้ง 6 ด้าน
ระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์การบริหารมากและน้อย

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความแตกต่างของควม
รับผิดชอบต่องานด้านบริหาร ระหว่าง เกสัชกรอุตสาหกรรมกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
และกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหารเลย

การวิเคราะห์ในขั้นนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 85 คน โดยแบ่งออกเป็น
กลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน จำนวน 27 คน และกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการ
บริหารงาน จำนวน 58 คน

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดย เปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
โดยส่วนรวม ปรากฏว่า เกสัชกรอุตสาหกรรมกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานมีความ
รับผิดชอบต่องานด้านบริหารโดยทั่วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากกลุ่มที่ไม่มี
ประสบการณ์ด้านบริหาร ดังแสดงค่าเฉลี่ยและความ เบี่ยงเบนมาตรฐานไว้ในตารางที่ 5

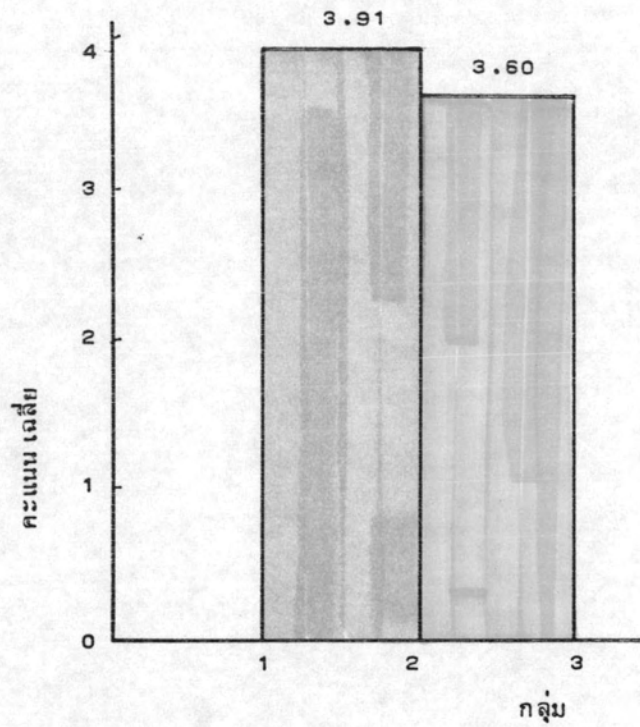
จะเห็นได้ว่า เกสัชกรอุตสาหกรรมกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร และ
กลุ่ม เกสัชกรอุตสาหกรรมกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร มีความรับผิดชอบต่องานด้าน
การบริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเขียน เป็นรูปกราฟแท่ง (Histogram) ดังแสดงไว้ใน
รูปที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างโดยส่วนรวมของความรับผิดชอบต่องาน
 ด้านบริหารระหว่างกลุ่ม เกษีษกรอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
 และกลุ่ม เกษีษกรอุตสาหกรรมที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

กลุ่ม	\bar{X}	S.D.	t
มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน n = 27	3.91	1.09	1.03
ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน n = 58	3.60	1.46	

$$t_{.01, 83} = 2.390$$

รูปที่ 5 แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารและกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

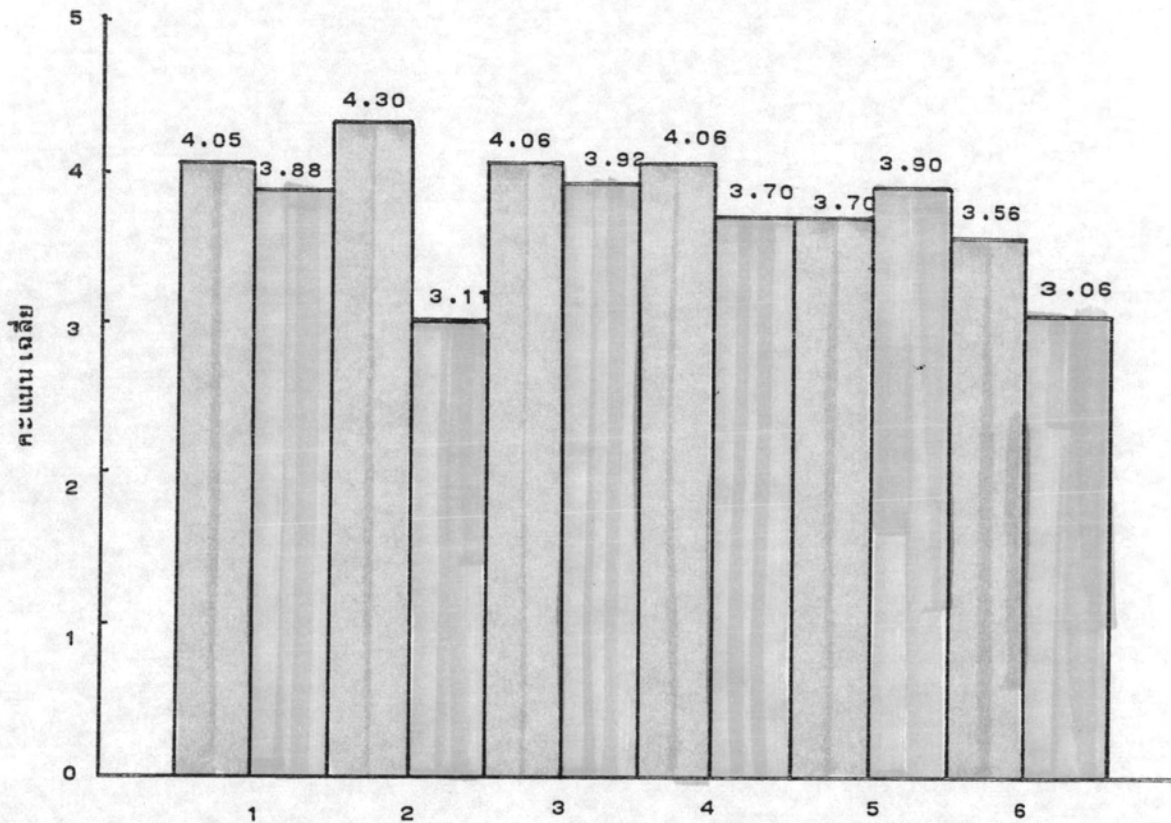

- กลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
- กลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

ตารางที่ 6 แสดงการ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยและผลการใช้ t-test
ระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารและไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

การบริหาร	ประสบการณ์ ด้านการบริหาร	\bar{X}	S.D.	t
1. การวางแผน	มี	4.05	1.02	0.57
	ไม่มี	3.88	1.47	
2. การวินิจฉัย	มี	4.30	0.94	3.97
	ไม่มี	3.11	1.49	
3. การบริหารงานบุคคล	มี	4.06	1.30	0.44
	ไม่มี	3.92	1.43	
4. การบริหารเงิน	มี	4.06	1.30	0.86
	ไม่มี	3.70	1.99	
5. การติดตามผลและประเมินผล	มี	3.70	1.05	0.67
	ไม่มี	3.90	1.36	
6. การประชาสัมพันธ์	มี	3.56	1.13	2.17
	ไม่มี	3.06	1.02	
รวม (เฉลี่ย) (n = 85)	มี (n ₁ = 27)	3.91	1.09	1.03
	ไม่มี (n ₂ = 58)	3.60	1.46	

รูปที่ 6 แสดงการ เปรียบ เทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์
ด้านการบริหาร

กลุ่ม

1. การวางแผน	2. การวินิจฉัย	3. การบริหารบุคคล
4. การบริหารการเงิน	5. การติดตามผล	6. การประชาสัมพันธ์

กลุ่มที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

 กลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร

2.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแยกออกเป็นด้าน ๆ ทั้ง 6 ด้านระหว่าง
กลุ่มที่มีและไม่มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร โดยแสดงไว้ในตารางที่ 6

จะเห็นได้ว่า ความรับผิดชอบด้านการวินิจฉัยและด้านการประชาสัมพันธ์
ที่กลุ่มที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารมีความรับผิดชอบแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านการ
บริหาร โดยมีความรับผิดชอบสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และความรับผิดชอบด้านการติดตามผลและประเมินผลกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพ
ด้านการบริหารมีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร แต่ไม่มากนัก จึง
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความรับผิดชอบอีก 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน
ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารเงิน กลุ่มที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารมีความ
รับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ.....

จากตารางที่ 6 สามารถนำไปเขียนเป็นรูปกราฟแท่ง (Histogram)
ได้ดังรูปที่ 6

จากรูปที่ 6 จะเห็นได้ว่า การบริหารงานด้านการวินิจฉัยและการ
ประชาสัมพันธ์ของกลุ่มที่มีและไม่มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร จะมีความรับผิดชอบต่อด้าน
บริหาร แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

และที่น่าสังเกต คือ การบริหารงานในด้านอื่น ๆ ปรากฏว่ากลุ่มที่มี
ประสิทธิภาพด้านการบริหารมีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร
นอกจากด้านติดตามและประเมินผลที่กลุ่มที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านบริหารมีความรับผิดชอบด้าน
การบริหารสูงกว่ากลุ่มที่มีประสิทธิภาพด้านบริหาร

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารระหว่างกลุ่ม เกษีษกรอุตสาหกรรมหญิงและชาย

ในการวิเคราะห์ระหว่าง เกษีษกรอุตสาหกรรมหญิงและชาย ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น เกษีษกรอุตสาหกรรมหญิง จำนวน 44 คน และ เกษีษกรอุตสาหกรรมชาย จำนวน 41 คน โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยและความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรากฏว่า เกษีษกรอุตสาหกรรมชาย และ เกษีษกรอุตสาหกรรมหญิง ไม่มีความแตกต่างกันในความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

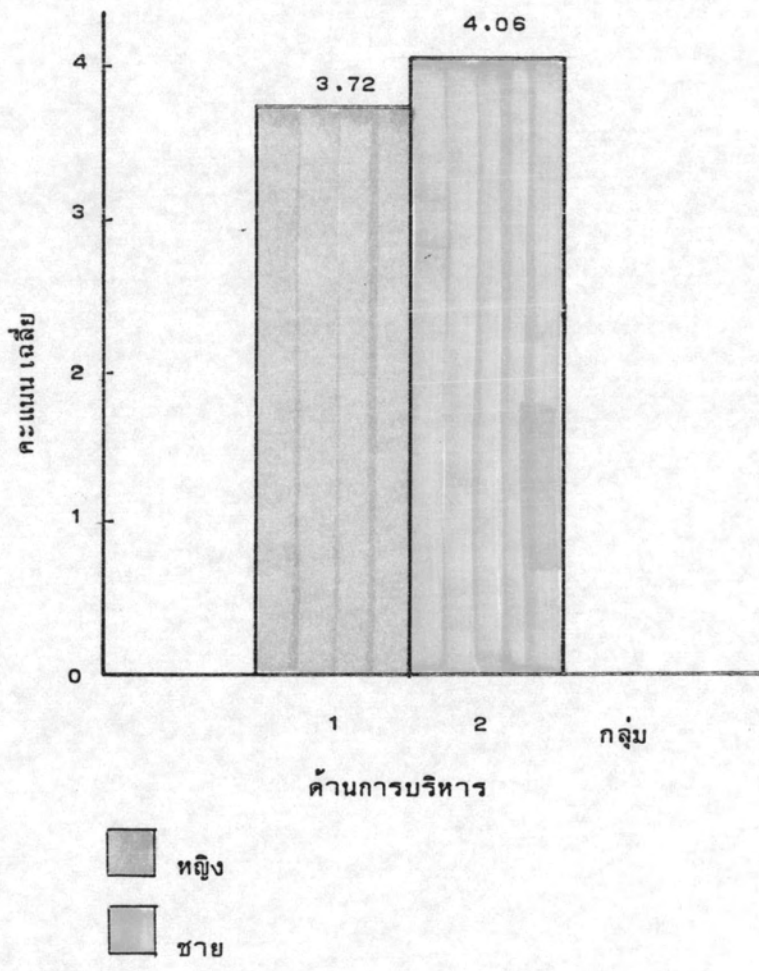
จากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ปรากฏในตารางที่ 7 สามารถแสดงเป็นรูปกราฟแท่ง (Histogram) ได้ดังรูปที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบ
ด้านบริหาร และผลการใช้ t-test ระหว่าง เกสซ์กรหญิงและชาย

เพศ	\bar{X}	S.D.	t
หญิง ($n_1 = 44$)	3.72	1.06	1.55
ชาย ($n_2 = 41$)	4.06	1.12	

$$t_{.01, 83} = 2.390$$

รูปที่ 7 แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบด้านการบริหารระหว่าง เกษษกร เพศหญิงและชาย

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบด้านบริหาร
และผลการใช้ t-test ของเกษตรกรอุตสาหกรรมเพศชายและเพศหญิง

การบริหาร	เพศ	\bar{X}	S.D.	t
1. การวางแผน	หญิง	4.19	1.02	1.12
	ชาย	3.90	1.45	
2. การวินิจฉัย	หญิง	4.00	1.05	1.00
	ชาย	4.22	0.94	
3. การบริหารบุคคล	หญิง	3.78	1.36	0.81
	ชาย	4.00	1.19	
4. การบริหารการเงิน	หญิง	3.14	1.06	4.18
	ชาย	4.06	0.99	
5. การติดตามผลและการประเมินผล	หญิง	3.50	1.07	2.2
	ชาย	4.00	1.05	
6. การประชาสัมพันธ์	หญิง	3.69	0.85	2.14
	ชาย	4.16	1.14	
รวม (เฉลี่ย) (n = 85)	หญิง $n_1 = 44$	3.72	1.06	0.55
	ชาย $n_2 = 41$	4.06	1.12	

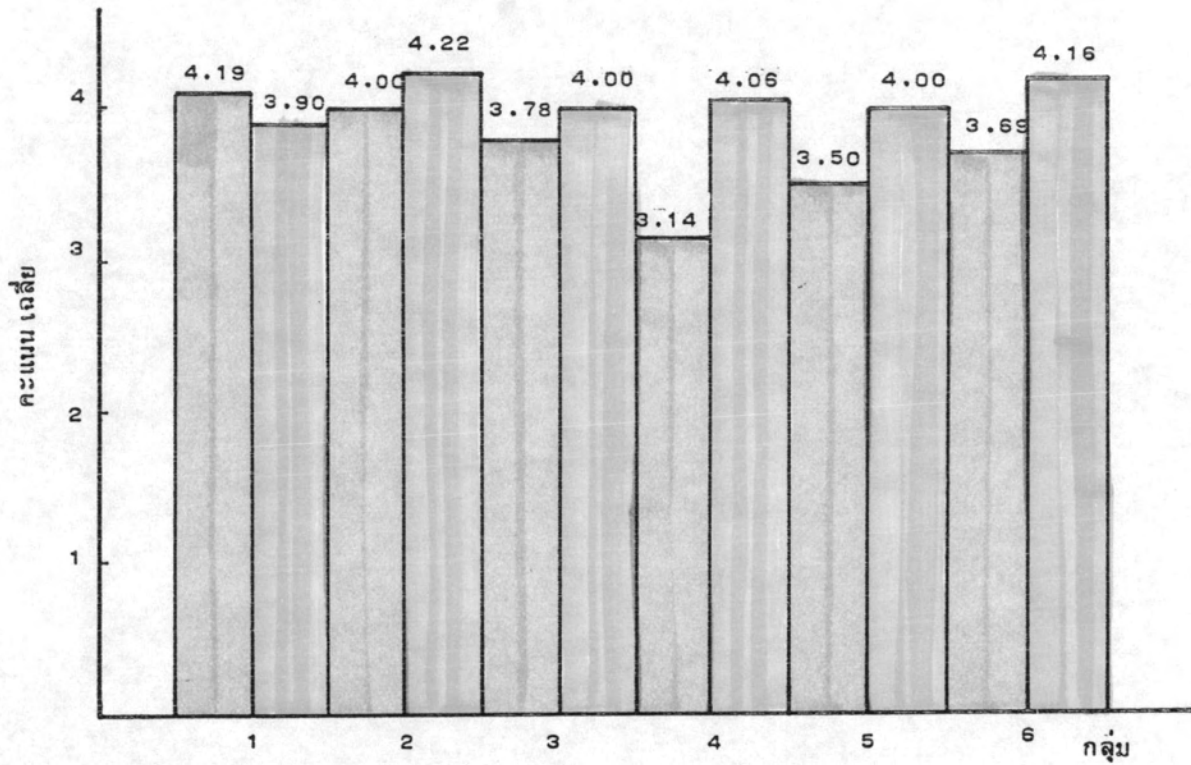
$$t_{.01, 83} = 2.390$$

$$t_{.05, 83} = 1.671$$

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เกษัชกรอุตสาหกรรมหญิง และกลุ่ม เกษัชกรอุตสาหกรรมชาย โดยแบ่งออกเป็นด้าน ๆ ทั้ง 6 ด้านของการบริหารงาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงไว้ในตารางที่ 8

จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบด้านการบริหารโดยรวมแล้ว ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ปรากฏว่า เกษัชกรชายจะมีความรับผิดชอบต่อการบริหารด้านการเงินสูงกว่า เกษัชกรหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เกษัชกรชายจะมีความรับผิดชอบต่องานด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และงานด้านการประชาสัมพันธ์ สูงกว่า เกษัชกรหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรับผิดชอบต่องานทางด้านการวางแผนและจัดองค์การ ด้านการวินิจฉัย และตัดสินใจสั่งการ และด้านการบริหารงานบุคคล ปรากฏว่า เกษัชกรชายและ เกษัชกรหญิงมีความรับผิดชอบเท่า ๆ กัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถนำไปแสดง เป็นรูปกราฟแท่ง (Histogram) ได้ ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหารระหว่าง เกษษกรอุตสาหกรรม
เพศชายและเพศหญิง

- 1. การวางแผน
- 2. การวินิจฉัย
- 3. การบริหารบุคคล
- 4. การบริหารการเงิน
- 5. การติดตามผล
- 6. การประชาสัมพันธ์

■ เพศชาย
■ เพศหญิง

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบด้านบริหารของกลุ่ม เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากคณะ เกษตรศาสตร์ภายในประเทศ และที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากคณะ เกษตรศาสตร์จากต่างประเทศ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบในขั้นตอนนี้ได้คัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้ เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากคณะ เกษตรศาสตร์ภายในประเทศไทย จำนวน 70 คน โดยไม่คำนึงว่าจะจบปริญญาตรี โท หรือ เอก และกลุ่มที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ จำนวน 15 คน โดยไม่คำนึงว่าตัวอย่างจะจบจากประเทศใด และจบปริญญาตรี โท หรือ เอก และไม่จำกัดว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาครั้งแรกจากคณะ เกษตรศาสตร์ภายในประเทศหรือไม่

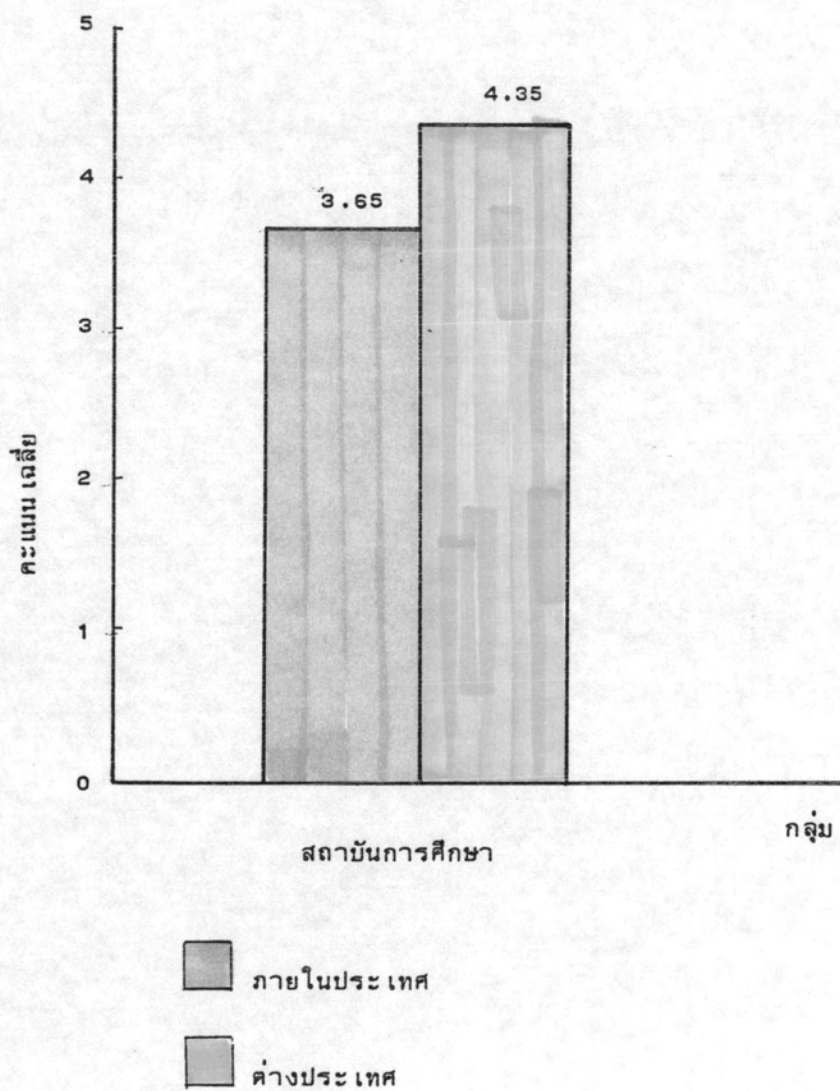
4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบด้านบริหารของ เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากคณะ เกษตรศาสตร์ภายในประเทศ กับ เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ปรากฏว่า เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากต่างประเทศมีความรับผิดชอบด้านการบริหารงาน สูงกว่า เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศไทย เพียงเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35 และ 3.65 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ 9 และยังสามารถเขียนแสดงเป็นรูปกราฟแท่ง (Histogram) ดังในรูปที่ 9.

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรับผิดชอบ
 ด้านการบริหารโดยส่วนรวมของ เภสัชกรอุตสาหกรรมที่จบจากสถาบันภายใน
 ประเทศไทยและต่างประเทศ

สถาบัน	\bar{X}	S.D.	t
ภายในประเทศไทย (n = 70)	3.65	1.50	1.31**
ต่างประเทศ (n = 15)	4.35	1.36	

$$**\alpha = 0.05, \quad t_{0.05, 83} = 1.671$$

รูปที่ 9 แสดงการ เปรียบ เทียบคะแนน เฉลี่ยของความรับผิดชอบด้านบริหารระหว่าง
 เกษตรกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษาครั้งสุดท้ายจากสถาบันภายในประเทศไทย
 กับต่างประเทศ

4.2 ผลการวิเคราะห์งานบริหารทั้ง 6 ด้าน ปรากฏผลตามข้อมูลที่แสดงไว้ในตารางที่ 10 ซึ่งปรากฏว่า เกณฑ์การอุตสาหกรรมที่จบจากสถาบันภายในประเทศไทยมีความรับผิดชอบแตกต่างกับ เกณฑ์ที่จบจากสถาบันต่างประเทศ โดย เกณฑ์การอุตสาหกรรมที่จบจากต่างประเทศมีความรับผิดชอบสูงกว่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

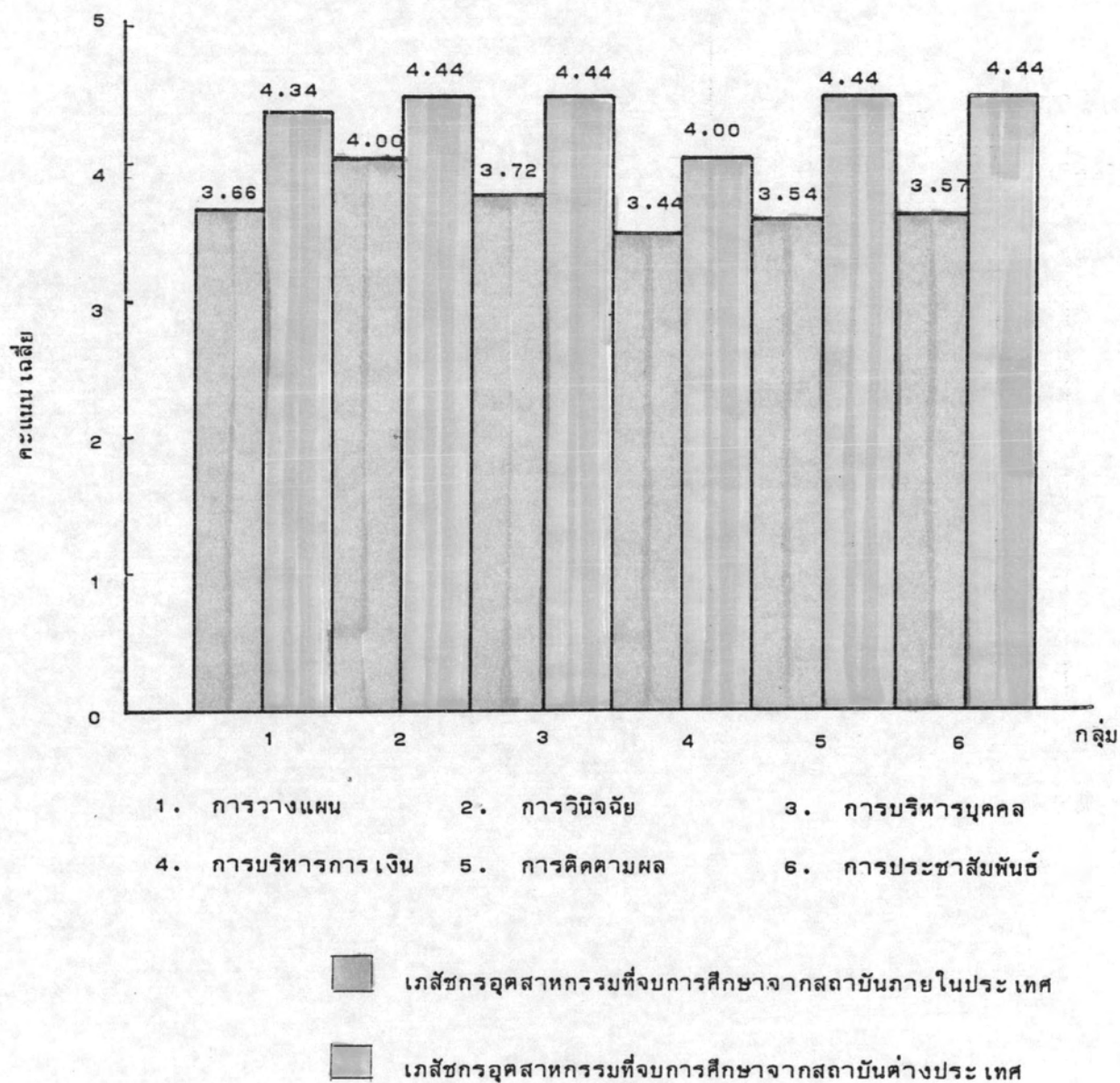
ก. ความรับผิดชอบด้านการบริหารบุคคลและด้านการติดตามผลและประเมินผล เกณฑ์ที่จบจากสถาบันต่างประเทศมีความรับผิดชอบสูงกว่า เกณฑ์ที่จบจากสถาบันภายในประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข. ความรับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ เกณฑ์ที่จบจากต่างประเทศมีความรับผิดชอบสูงกว่า เกณฑ์ที่จบภายในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค. สำหรับความรับผิดชอบอีก 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการวินิจฉัยสั่งการ และด้านบริหารการเงิน เกณฑ์ที่จบจากสถาบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 10 สามารถแสดงด้วยรูปกราฟแท่ง (Histogram) ดังรูปที่ 10

รูปที่ 10 แสดงการ เปรียบ เทียบความรับผิดชอบต่องานด้านบริหาร ระหว่าง เภลัชกรอุตสาหกรรม ที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศไทย และจากต่างประเทศ

ตารางที่ 10 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรับผิดชอบ
 ด้งานด้านบริหารทั้ง 6 ด้าน ระหว่าง เภสัชกรอุตสาหกรรมที่จบการศึกษา
 จากสถาบันภายในประเทศไทยและต่างประเทศ

การบริหาร	สถาบันการศึกษา	\bar{X}	S.D.	t
1. การวางแผน	ภายในประเทศไทย	3.66	1.56	1.62
	ต่างประเทศ	4.34	1.26	
2. การวินิจฉัยสั่งการ	ภายในประเทศไทย	4.00	1.57	1.023
	ต่างประเทศ	4.44	1.37	
3. การบริหารบุคคล	ภายในประเทศไทย	3.72	1.19	2.12
	ต่างประเทศ	4.44	1.41	
4. การบริหารการเงิน	ภายในประเทศไทย	3.44	1.91	1.09
	ต่างประเทศ	4.00	1.22	
5. การติดตามและ ประเมินผล	ภายในประเทศไทย	3.54	1.54	2.09
	ต่างประเทศ	4.44	1.40	
6. การประชาสัมพันธ์	ภายในประเทศไทย	3.57	1.25	2.42
	ต่างประเทศ	4.44	1.48	
ผลรวม (เฉลี่ย) (n = 85)	ภายในประเทศไทย $n_1 = 70$	3.65	1.50	1.71
	ต่างประเทศ $n_2 = 15$	4.35	1.35	

$$t_{(.05, 83)} = 1.671$$

$$t_{(.01, 83)} = 2.390$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในด้านการบริหารแต่ละด้าน และวิธีการแก้ไข (9, 10, 11, 12)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง 85 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานและการจัดองค์การ มีปัญหาและการแก้ไข พอสรุปได้ดังนี้

ปัญหา	การแก้ไข
1. การที่ตลาดยาไม่แน่นอน	- ควรจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างฝ่ายขาย กับฝ่ายผลิตให้ทำงานร่วมกันในการทำการวางแผน
2. แผนงานของบริษัทไม่แน่นอน เกสซ์กร อุตสาหกรรมไม่มีส่วนร่วมในการจัดแผนงาน	- ควรมีการตัดสินใจที่แน่นอนก่อนวางแผนและพยายามจัดวางให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
3. ขาดแคลนวัตถุดิบและกำลังการผลิตในแต่ละแผนกไม่ได้สัดส่วน	- ควรจัดสำรองวัตถุดิบให้พอใช้ในการผลิตระยะหนึ่ง ตามแผนงานผลิตและคำนวณกำลังผลิตให้สอดคล้อง สัดส่วนกันในแต่ละแผนก
4. เจ้าของกิจการไม่ยอมรับแผนงานที่วางไว้	- พยายามวางแผนงานที่สามารถทำได้สำเร็จด้วยตนเอง หรืออาศัยผู้อื่นให้น้อยที่สุด
5. ถึงแม้จะมีการวางแผนงานและการจัดองค์การที่ดีเยี่ยมเพียงใดก็ต้องมีปัญหา เฉพาะหน้ามาทำให้แผนงานนั้น ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขอยู่เสมอ จึงมักจะมีปัญหาในการไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทันทีทันใดนั้น ๆ ของบุคคลระดับต่าง ๆ ที่ไม่พยายามเข้าใจ	- ควรจะต้องให้มีการปกครอง เป็นลำดับขั้น และแต่ละชั้นมีอำนาจ เด็ดขาดในการสั่งการบุคคล ได้บังคับบัญชา มีสิทธิในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ ในงานนั้น เดิมที ถ้าในการบริหารงานมีบุคคลที่อยู่ในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาก ๆ การปฏิบัติงานมักมีอุปสรรคเกี่ยวกับการขัดแย้งอยู่เสมอ

ปัญหา	การแก้ไข
6. เกสัชกรไม่มีอำนาจในการจะไปจัดการวางแผนงานต่าง ๆ การเข้าไปทำงานก็เพียงไปรับรู้ถึงการดำเนินงานระบบดั้งเดิม ซึ่งเจ้าของกิจการต้องการทำตามความพอใจของเขา ดังนั้น เกสัชกรก็คล้ายกับการมีไว้ตามกฎหมายเท่านั้น	- ต้องจัดระบบการบริหารงานและกำหนดหน้าที่ค่อนข้างแน่นอนลงไปของ เกสัชกรว่าทำหน้าที่อะไร มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานแค่ไหน และตัวเองก็ควรต้องรู้ถึงหน้าที่ของตัวเองและการยืดหยุ่นในการทำงานไม่ใช่เข้าลักษณะไปยืมเจ้าของกิจการ เขาซึ่งจะเกิดความเข้าใจผิดซึ่งกันและกัน

2. ด้านการวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ มีปัญหาและการแก้ไขพอสรุปได้ดังนี้

ปัญหา	การแก้ไข
1. มีการวินิจฉัยไม่ดี	- ควรมีการอบรม เกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์เพื่อมาใช้ช่วยในการตัดสินใจ
2. เกสัชกรที่ขาดความรับผิดชอบจะสั่งการตามคำสั่ง หรือขอร้องจากเจ้าของกิจการ	- ควรมีการชี้แจงให้ เกสัชกรอุตสาหกรรมเพิ่มความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น และละอายต่อความบกพร่องต่อวิชาชีพของตนเอง
3. การขาดประสบการณ์บางครั้งทำให้การตัดสินใจผิดพลาดแต่ก็ไม่รุนแรงนัก	- ควรปรึกษากับรุ่นพี่หรือผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า และพยายามศึกษาปัญหาต่าง ๆ อย่างเข้าใจ
4. ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา ก่อน บางเรื่องแทนที่จะสั่งการได้เลย ซึ่งบางครั้งการรอทำให้งานเสียไป แต่ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นด้วย	- ควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งต่าง ๆ อย่างละเอียดและชัดเจน รวมทั้งระบุขอบเขตอำนาจในการตัดสินใจ อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ มีความรับผิดชอบต่องานมากขึ้น

ปัญหา	การแก้ไข
5. ผู้รับคำสั่งไม่เข้าใจคำสั่งหรือ เข้าใจแต่ไม่สามารถปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง	- ควรทบทวนคำสั่งและทบทวนความเข้าใจเสียก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงานนั้น ๆ
6. เมื่อมอบหมายงานให้ฝ่ายใดแผนกใดรับผิดชอบแล้วควรให้สิทธิเต็มที่ในการสั่งการและควบคุม การก้าวล่วงงานของแผนกต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหางานล่าช้าและความขัดแย้งระหว่างแผนก	- ควรให้สิทธิเสรีภาพในการวินิจฉัยสั่งการแก่หัวหน้างานทุกระดับชั้น เพราะหัวหน้าย่อมใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา และงานดีกว่าผู้บังคับบัญชาระดับสูง ๆ ที่ไม่เข้าใจงาน
7. ไปมีอำนาจในการสั่งการหรือการตัดสินใจทำให้เกิดความ เบื่อหน่ายต่ออาชีพ เกษีขกรอุตสาหกรรม	- แก้ไขได้ยากถ้าเป็นโรงงานที่มีเจ้าของกิจการซึ่งไม่ยอมรับความสำคัญของการมี เกษีขกรอุตสาหกรรมต้องงานบริหารงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาและขอ เสนอแก้ไขดังนี้

ปัญหา	การแก้ไข
1. เกิดการก้าวล่วงในหน้าที่ซึ่งกันและกัน ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความรับผิดชอบ ละ เลยต่อหน้าที่	- แล้วแต่สถานการณ์ บางครั้งแก้ได้ยาก
2. คนงานมีระดับการศึกษาและความสามารถ เข้าใจ เหตุผลแตกต่างกันมาก	- แก้ไม่ได้ เพราะยังขาดแคลน เกษีขกรอยู่อีกมาก
3. บุคลากรขาดความชำนาญ	- ควรมีการอบรมภายในและภายนอก ถ้ามีโอกาส เพื่อเพิ่มพูนความชำนาญงานให้มากขึ้น

ปัญหา	การแก้ไข
4. ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการจัดการกับบุคคลได้บังคับบัญชาที่กระทำผิดระเบียบและสร้างปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความ เป็นกันเองมากเกินไป	- พยายามทำเวลาต่าง ๆ ให้ถูกต้อง คือ งานเป็นงาน เล่นก็เป็นเล่น พยายามรักษาระเบียบโดยเคร่งครัด
5. คนงานมักจะยึดการทำงานและวิธีการทำงานตามแบบ เดิมที่เคยฝึกไว้กับเภสัชกรรุ่นแรก ๆ จึงมักเกิดปัญหาเรื่องการสั่งให้ทำงานมักจะขัดกันในเรื่องวิธีการทำงาน	- ควรมีการชี้แจงถึงระเบียบการทำงานที่ดั่งขึ้นใหม่ ทุกครั้งที่รับคนงานใหม่ หรือ เภสัชกรใหม่ เข้าทำงาน
6. การขึ้น เงิน เดือนหรือค่าแรงของพนักงานลูกจ้าง	- ควรพิจารณาคิดจากความคิดความชอบคิดเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน จากผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วย แต่ละระดับ เสนอมาถ้าต่ำกว่า 50% ก็งดบำเหน็จ 50-70% พอใช้ 70-85% ดี 85-100% ดีมาก พอใช้อาจให้ 5% ของเงินเดือน ดีให้ 7.5% ของเงินเดือน ดีมากให้ 10% ของเงินเดือน เป็นคั่นดังนี้ แต่ให้ขึ้นจากผลกำไรของบริษัทฯ
7. บุคคลแต่ละคนมาจากหลายระดับ ควรศึกษารูานะ ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม ฉะนั้นคนแต่ละคนจะ เหมาะกับงานแต่ละอย่าง เท่านั้น ปัญหาจึง เกิดขึ้นถ้าเรา มอบหมายงานที่ไม่ เหมาะสมแก่ผู้นั้น ทำให้งานผิดพลาด	- ต้องศึกษาให้ถึงซึ่งพื้นฐานของแต่ละบุคคล เพื่อจะมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถ จึงจะทำงานบรรลุตามความมุ่งหมาย โดยผิดพลาดน้อยที่สุด และขัดแย้งกันน้อยที่สุด

ปัญหา	การแก้ไข
8. เกสซ์กรมักไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการรับคนงานบรรจุ เข้าทำงาน ส่วนใหญ่ มัก เป็นหน้าที่ของ เจ้าของกิจการ ที่เขาจะส่งคนของเขา เข้ามาทำงาน เกสซ์กรไม่มีสิทธิดังกล่าว	- เกสซ์กรควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคคล ได้บังคับบัญชา เข้าทำงาน เพราะ เกสซ์กร ย่อม เข้าใจงานดีกว่า เกสซ์กรไม่มีสิทธิดังกล่าว

4. ด้านการบริหารการเงิน มีปัญหาและการแก้ไข พอสรุปได้ดังนี้

ปัญหา	การแก้ไข
1. การ เบิกจ่ายในกรณีที่ทำ เป็น เครื่องครัดเกินไปทำให้เกิดการล่าช้า	- ให้อุ่นอวลว้างบ้างในกรณีที่ทำ เป็น
2. ขาดเงินทุน	- กู้ธนาคารหรือแหล่ง เงินกู้ แต่ต้อง เสียดอกเบี้ยแพง
3. ค่าครองชีพไม่แน่นอนทำให้กะงบประมาณ ได้ยาก	- ควรจัด เตรียมงบประมาณเพื่อ เอาไว้บ้าง
4. วัตถุดิบใน Stock มักไม่ตรงกับ ความต้องการที่จะใช้ในการผลิต	- พยายามให้มีการทำหลักฐานการ เบิกจ่ายที่ตรง ต่อเวลา และจัดตั้ง Minimum Stock เพื่อสะดวกในการสั่งซื้อใหม่
5. เบิกงบประมาณยาก และต้องจัดหาซื้อ เอง เพราะฝ่ายจัดซื้อไม่มีความรู้ใน วัตถุดิบ หรืออุปกรณ์การผลิตที่จะใช้ดีพอ หรือไม่ก็ทราบแหล่งที่จะซื้อ	- เมื่อมีโอกาสได้ เบิก ซื้อ ต้องขยัน เบิกซื้อไว้ ทีละมาก ๆ

ปัญหา	การแก้ไข
6. ด้านการเงินสำหรับบางบริษัทจะเป็นหน้าที่ของฝ่ายบัญชีทั้งหมด เกสชกร ฝ่ายผลิตไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้จะมีหน้าที่เสนอ Budget เกี่ยวกับแผนกของตน เท่านั้น ปัญหาหมักคกที่เมื่อเกิดความจำเป็นจะใช้เงินซื้อวัตถุดิบจำเป็นใด ๆ แต่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ทำให้งบประมาณเกิน	- ควรจะมีอำนาจในการใช้งบประมาณเกินบ้างตามต้องการตามความจำเป็น ถ้าจะเกิดประโยชน์แก่บริษัท

5. ด้านการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีปัญหาและการแก้ไขพอสรุปได้ดังนี้

ปัญหา	การแก้ไข
1. การประเมินผลอย่างมีอคติ	- ควรมีการชี้แจงให้เข้าใจเพื่อปฏิบัติงานที่บกพร่องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. มีเวลาน้อยในการตรวจดูการปฏิบัติงาน	- พยายามปลีกเวลาในการตรวจงานมากขึ้น
3. ไม่มีหน่วยงานโดยตรงที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายอื่น ๆ เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย หรือฝ่ายบัญชีให้	- พยายามหาข้อมูลเองโดยขอความร่วมมือเป็นส่วนตัวจากคนที่เกี่ยวข้อง
4. ปัญหาบางครั้งลูกน้องทำงานล่วงเวลา อาจทำให้ไม่มีเวลาติดตามผลงานได้ทุกขั้นตอนได้ จึงมีบ่อยครั้งที่เกิดความผิดพลาดได้	- ต้องพยายามจัดสรร เกสชกร ให้ผลัด เปลี่ยนกันดูแลที่ต้องทำล่วงเวลา เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการผิดพลาดในงาน

ปัญหา

การแก้ไข

5. พนักงานทุกคนมักไม่สำรวจการปฏิบัติงานของตนเองเสียก่อน มักเข้าใจเอาเองว่าตนเองทำงานดีเลิศแล้ว ขยันที่สุดแล้ว เมื่อถึงคราวปรับปรุงเงินเดือนก็เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ เสียใจ เกิดความอิจฉาริษยาต่อเพื่อนร่วมงานที่ได้ดีกว่าตนเอง อันนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างพนักงานและงานไม่มีประสิทธิภาพ
- ควรมิจิตวิทยาในการคัดเลือกพนักงานที่บกพร่องต่อหน้าที่ อย่าดูค่าต่อหน้าผู้อื่น ควรชม เมื่อถึง เวลา อย่า เปรียบเทียบ ยกย่องผู้อื่นมากเกินไป และต้องทำตนเป็นหัวหน้างานที่ยุติธรรมแก่ลูกน้องทุกคน

6. ด้านการประชาสัมพันธ์ ที่มีปัญหาและการแก้ไขพอสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

การแก้ไข

1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง ถึงแม้จะได้ผลดีต่อการขาย ซึ่งความจริง เป็นการเพิ่มต้นทุนสินค้าโดยไม่จำเป็น
- ต้องคำนึงถึงผลได้จากการที่ผลิตภัณฑ์ของบริษัทจะมีชื่อเสียงและยอมรับจากผู้บริโภค
2. อยู่ที่ผู้จัดการฝ่ายการตลาดเองจะเป็นผู้ตัดสินใจที่จะแนะนำผลิตภัณฑ์ของบริษัทวิธีใด
- การให้การอบรมความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ของบริษัทอย่างถ่องแท้แก่พนักงานขาย ควรให้ฝ่ายผลิตมีส่วนในการให้ความรู้แก่พนักงานขายบ้างบางครั้ง เพราะอาจนำไปตอบคำถามแก่ผู้ซื้อได้ ว่าการผลิตที่ดีทำให้ได้ผลิตภัณฑ์อย่างไร

ปัญหา	การแก้ไข
3. มักจะมีเหตุผิดพลาด เล็กน้อยอยู่เสมอ เช่น ยามีจำนวนขาดเกินอยู่เสมอ คุณภาพไม่ดี ยา เปลี่ยนสี กลิ่นยาขึ้น	- ฝ่ายขายควรรายงานต่อฝ่ายผลิตโดย เร็ว เพื่อตรวจหาข้อบกพร่องและพยายามแก้ไข อย่าให้เกิดซ้ำขึ้นอีก

7. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งอาจนำมากล่าวโดยสรุปดังนี้ โดยรวบรวมจากแบบสอบถาม

7.1 ควรพยายามสอนอบรม หรือช่วยสร้างประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคล ให้แก่เภสัชกรอุตสาหกรรมซึ่งเป็นบุคลากรทางด้านวิชาการให้มากขึ้น เพื่อจะได้คุ้นเคย และรู้จักวิธีการแก้ปัญหาได้กว้างขึ้น และควรให้มีการสอนเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมให้มากขึ้นกว่านี้

7.2 ในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตำแหน่งบริหารสำคัญ ๆ เช่น ผู้จัดการฝ่ายซื้อ เป็นบุคคลอาชีพอื่น เช่น วิศวกร ซึ่งทำให้เกิดความเสื่อมล่าและไม่เข้าใจในงาน ตลอดจนหน้าที่ของเภสัชกรดีพอ เกิดความไม่สะดวกราบรื่นในการปฏิบัติงาน

7.3 เภสัชกรที่มาทำงานพอรู้เรื่องดีแล้ว ก็ลาออกไปอยู่ที่อื่นซึ่งให้ผลประโยชน์มากกว่า ก็เท่ากับปล่อยเสีย เข้าป่าไป โดยคนอื่นไม่ต้องลงทุนฝึกสอนมา ซึ่งเท่ากับเรา เป็นโรงเรียนฝึกงานให้เขาไป

7.4 ปัญหาอยู่ที่เจ้าของโรงงานเสนอไปบางครั้งก็ได้ บางครั้งก็ไม่ได้ เป็นเช่นนั้น เพราะโรงงานบริหารแบบครอบครัว จะแก้ไข้ปัญหาทั้งหมดได้ก็ต้องตัดระบบนี้ออกไป แต่คิดว่าโรงงานในเมืองไทย 80% จะต้องประสบปัญหาเช่นนี้ ซึ่งอาจจะแก้ไขได้ยากในระยะ เวลาอันสั้นนี้

7.5 การผลิตยาไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพได้โดยตลอด บัญหายาไม่ครบตามสูตร แต่เจ้าของกิจการไม่ยอมสั่งปรับปรุง แต่ส่งยาออกไปขายโดยไม่ฟังคำแย้งจากเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ทั้งนี้ปัญหาอาจเกิดจากการขาดเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพ และเครื่องมือในการผลิตมีประสิทธิภาพไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

7.6 อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เภสัชกรสมาคมแห่งประเทศไทย กลุ่มเภสัชกรต่าง ๆ กลุ่มเภสัชกรอุตสาหกรรม หามาตรการในการทักท้วง หรือแนะนำให้เจ้าของ

โรงงานผลิตยาแผนปัจจุบัน เห็นความจำเป็นของ เกสัชกรอุตสาหกรรมต่อหน้าที่ความรับผิดชอบทางกฎหมายที่เกสัชกรเหล่านั้นรับผิดชอบปฏิบัติงานตามกฎหมายอยู่ อย่างมองข้ามความสำคัญอันนี้ไป

7.7 การไม่ยอมรับว่าตนเอง เป็นผู้ได้บังคับบัญชาต้องรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ทำให้เกิดการแตกแยกไม่เข้าใจกันและกัน เกิดความไม่พอใจถึงแม้คำสั่งจะถูกต้อง เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก แข่งดีกัน มีการประจบสอพลอ ให้ร้ายผู้อื่นที่ผิดพลาด สิ่งเหล่านี้ถ้าไม่พบในโรงงานใต้นับว่าการบริหารงานบุคคลดีมาก

7.8 เกสัชกรต้องมีความรู้อย่างแท้จริงในงานที่กำลังปฏิบัติอยู่จนสามารถเกิดความมั่นใจและตัดสินใจได้ว่าอะไรถูกอะไรผิด

7.9 เกสัชกรจำเป็นต้องมีอำนาจในการสั่งการและตัดสินใจในงานที่ตนรับผิดชอบ อยู่ตามหน้าที่ความจำเป็น